

مرکز مجاز امام صادق (ع)

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (قصاص)

تصنيف ديه زن (۱)

جلسه ۱۶

استاد صادقی

قاعده تصنيف ديه زن:

در جنایت بر اعضا و جوارح اگر ديه آن عضو، کمتر از ثلث ديه مرد باشد، ديه زن و مرد مساوی است. اگر در آن مورد خواستند، مرد را در مقابل زن قصاص کنند، ردی صورت نمی‌گیرد. ولی اگر ديه عضو به ثلث و بیشتر رسید، ديه زن نصف ديه مرد می‌شود.

مستند تصنيف ديه زن:

مستند این قاعده، روایات است که مهم‌ترین آن روایت روایت ابان است، در این روایت آمده: ما تقول في رجل قطع اصبعاً من اصابع المرأة، كم فيها؟ قال: عشرة من الابل. قلت: قطع اثنتين؟ قال: عشرون. قلت: قطع ثلاثاً؟ قال: ثلاثون. قلت: قطع اربعا؟ قال: عشرون. قلت: سبحان الله ...

توضیح روایت:

در این روایت بیان می‌شود که ديه زن و مرد تا سه انگشت مساوی است و بعد از آن، ديه زن نصف می‌شود، که ابان تعجب می‌کند؛ ولی امام علیه‌السلام ابان را متوجه می‌کند که تعجب او ناشی از قیاسی است که انجام داده.

اگر گفته شود چون ديه سه انگشت زن ۳۰ شتر است پس ديه ۴ انگشت باید ۴۰ شتر باشد، قیاس صورت گرفته است. قیاس در مذهب اهل بیت علیهم‌السلام باطل است (اگر قیاس در دین راه پیدا کند، دین نابود می‌شود).